Signature of Invigilators

1. ....

2. ....

SANSKRIT
Paper II

Roll No. [ ][ ][ ][ ][ ]

(In figures as in Admit Card)

Roll No. ....

....

(In words)

JY—04/7

Name of the Areas/Section (if any)......................

Time Allowed : 75 Minutes] [Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of *fifty* (50) multiple choice type questions. *All* questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

   Correct method **[A]** Wrong Method **A** or **[A]**

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. One sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટેની સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.

૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ **પચાસ (50)** બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

   ખરી રીત : **[A]** ખોટી રીત : **A** , **[A]**

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાંઓમાં આપવાના રહેશે.

૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.

૬. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.

૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

SEAL

SANSKRIT

संस्कृत

PAPER II

प्रश्न-पत्र II

सूचना :—अस्मिन् प्रश्नपत्रे **पञ्चाशत्**-सङ्ख्याका:बहुविकल्पा: प्रश्ना: सन्ति ।
प्रत्येकस्य प्रश्नस्य कृते अङ्कद्वयं निर्धारितम् । **सर्वे** प्रश्ना: समाधेया: ।

1. जातवेदा: इति देवस्य अपरं नामधेयमस्ति :—
   (A) इन्द्रस्य (B) अग्ने:
   (C) सूर्यस्य (D) वरुणस्य

2. 'सुक्षत्र' इति विशेषणं देवस्य कृते उपयुक्तम् :—
   (A) रुद्रस्य (B) पर्जन्यस्य
   (C) वरुणस्य (D) इन्द्रस्य

3. यम-यमी-संवादसूक्तं मण्डले विद्यते :—
   (A) तृतीये (B) पञ्चमे
   (C) दशमे (D) प्रथमे

4. शतपथब्राह्मणग्रन्थ: वेदस्य वर्तते :—
   (A) ऋग्वेदस्य (B) सामवेदस्य
   (C) शुक्लयजुर्वेदस्य (D) अथर्ववेदस्य

5. 'तत्त्वमसि' इति महावाक्यम् उपनिषदि वर्तते :—
   (A) ईशावास्ये (B) प्रश्ने
   (C) छान्दोग्ये (D) मुण्डके

6. निरुक्तग्रन्थस्य कर्ता विद्यते :—
   (A) सायणाचार्य: (B) यास्काचार्य:
   (C) व्यासमुनि: (D) माधवाचार्य:

7. मण्डले पवमानसोमस्य एव मन्त्रा: वर्तन्ते :—
   (A) प्रथमे (B) तृतीये
   (C) नवमे (D) पञ्चमे

8. "उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान् निबोधत", इत्यादिआदेशः उपनिषदि विद्यते :–

(A) प्रश्ने
(B) कठे
(C) छान्दोग्ये
(D) बृहदारण्यके

9. छन्दःशास्त्रस्य प्रणेता वर्तते :–

(A) क्षेमेन्द्रः
(B) पिङ्गलः
(C) कालिदासः
(D) राजशेखरः

10. 'वज्रहस्तः' इति विशेषणं वर्तते :–

(A) वरुणस्य
(B) रुद्रस्य
(C) इन्द्रस्य
(D) सोमस्य

11. वेदाङ्गानां संख्या भवति :–

(A) 4
(B) 5
(C) 7
(D) 6

12. 'गणपतिः' इति देवस्य अपरं नाम :–

(A) इन्द्रस्य
(B) वरुणस्य
(C) बृहस्पतेः
(D) विष्णोः

13. सांख्यकारिकायाः कर्ता विद्यते :–

(A) ईश्वरकृष्णः
(B) जैमिनी
(C) कपिलः
(D) कणादः

14. सांख्यदर्शने प्रमाणानि सन्ति :–

(A) त्रीणि
(B) चत्वारि
(C) पञ्च
(D) सप्त

15. वैशेषिकदर्शने पदार्थाः सन्ति :–

(A) एकादश
(B) सप्त
(C) नव
(D) त्रयोदश

16. विवर्तवादः दर्शने पुरस्कृतः :–

(A) न्याये
(B) वेदान्ते
(C) मीमांसायाम्
(D) सांख्ये

17. प्रागभावस्य अर्थो भवति :—

(A) सादि अनन्तः (B) अनादि सान्तः

(C) अनादि अनन्तः (D) नादि नान्तः

18. सत्कार्यवादः पुरस्कृतः :—

(A) वेदान्तेन (B) सांख्येन

(C) न्यायेन (D) योगेन

19. 'नित्यम् एकम् अनेकानुगतम्' इति लक्षणं भवति :—

(A) सामान्यस्य (B) समवायस्य

(C) गुणस्य (D) विशेषस्य

20. आत्मा भवति :—

(A) द्रव्यम् (B) गुणः

(C) विशेषः (D) सामान्यम्

21. 'पञ्चीकरणम्' दर्शने विद्यते :—

(A) न्याये (B) वेदान्ते

(C) सांख्ये (D) मीमांसायाम्

22. वैशेषिकदर्शने द्रव्याणि सन्ति :—

(A) नव (B) सप्त

(C) एकादश (D) द्वादश

23. 'कार्यनियतपूर्ववृत्तित्वम्' इति लक्षणं भवति :—

(A) कार्यस्य (B) कारणस्य

(C) करणस्य (D) समवायस्य

24. विक्षेपशक्तिः विद्यते :—

(A) ब्रह्मणः (B) अज्ञानस्य

(C) ईश्वरस्य (D) जीवस्य

25. 'मातापितरौ' समासो भवति :—

(A) अव्ययीभावः (B) द्वन्द्वः

(C) तत्पुरुषः (D) बहुव्रीहिः

26. 'चित्रगु:' इति समासो भवति :–

(A) द्वन्द्वः (B) द्विगुः

(C) बहुव्रीहिः (D) तत्पुरुषः

27. य् - व् - र् - ल् इत्येते वर्णा उच्यन्ते :–

(A) ऊष्माणः (B) स्पर्शाः

(C) अर्धस्वराः (D) व्यञ्जनानि

28. निषेधविकल्पयोः संज्ञा भवति :–

(A) संहिता (B) निष्ठा

(C) उपधा (D) विभाषा

29. वर्णानाम् अतिशयितः सन्निधिरुच्यते ।

(A) विभाषा (B) उपधा

(C) संहिता (D) निष्ठा

30. कारकाणि सन्ति :–

(A) पञ्च (B) षट्

(C) त्रीणि (D) सप्त

31. लघुसिद्धान्तकौमुद्याः रचयिता :

(A) धनराजः (B) वासुदेवदीक्षितः

(C) वरदराजः (D) भट्टोजिदीक्षितः

32. 'ग्रामं गच्छन् तृणं स्पृशति' इत्यत्र 'तृणं' कारकं भवति :–

(A) अनीप्सितं कर्म (B) ईप्सिततमं कर्म

(C) अकथितं कर्म (D) निर्वर्त्यं कर्म

33. 'अध्ययनात्पराजयते' इत्युदाहरणं सूत्रस्य :–

(A) जनिकर्तुः प्रकृतिः (B) ध्रुवमपायेऽपादानम्

(C) पराजेरसोढः (D) दिवः कर्म च

34. 'अक्षशौण्डः' इति समासस्योदाहरणं भवति :–

(A) अव्ययीभावः (B) तत्पुरुषः

(C) बहुव्रीहिः (D) द्वन्द्वः

35. प्रायेणोभयपदार्थप्रधानो भवति समासः :—

(A) बहुब्रीहिः (B) द्वन्द्वः

(C) तत्पुरुषः (D) द्विगुः

36. अधस्तनयुग्मानां समीचीनां तालिकां चिनुत :—

(*a*) नदी (1) शङ्कर

(*b*) प्रातिपदिकम् (2) गौरी

(*c*) सवर्णम् (3) रामस्य

(*d*) पदम् (4) इ-ई

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	2	1	4	3
(B)	2	3	1	4
(C)	1	2	3	4
(D)	4	3	2	1

37. ओष्ठ्यवर्णानामभावोऽस्ति दशकुमारचरितस्य उच्छ्वासे :—

(A) सप्तमे (B) अष्टमे

(C) षष्ठे (D) चतुर्थे

38. बुद्धचरितस्य रचयिता :—

(A) कालिदासः (B) भारविः

(C) माघः (D) अश्वघोषः

39. ....भवभूतिर्विशिष्यते :—

(A) मालतीमाधवे काव्ये (B) रघुवंशे महाकाव्ये

(C) उत्तरे रामचरिते (D) मेघदूते खण्डकाव्ये

40. वेणीसंहारेऽङ्गी रसः :—

(A) करुणः (B) शृङ्गारः

(C) वीरः (D) अद्भुतः

41. मेघदूतं..........छन्दसि प्रणीतम् :—

(A) मन्दाक्रान्ता (B) शिखरिणी

(C) आर्या (D) स्रग्धरा

42. रत्नावल्या अपरं नाम :–

(A) वासवदत्ता (B) सागरिका

(C) कर्पूरमञ्जरी (D) शकुन्तला

43. हर्षचरितं.................काव्यमस्ति :–

(A) दृश्यम् (B) कथा

(C) आख्यायिका (D) चम्पूः

44. वाक्यं.................काव्यम् :–

(A) भावात्मकं (B) रसात्मकं

(C) क्रियात्मकं (D) शब्दात्मकम्

45. विश्वनाथोक्तदिशा अशीति-भेदाः भवन्ति :–

(A) अभिधायाः (B) लक्षणायाः

(C) व्यञ्जनायाः (D) तात्पर्यायाः

46. वीररसस्य स्थायिभाव :–

(A) क्रोधः (B) उत्साहः

(C) भयम् (D) निर्वेदः

47. रसभेदाः भवन्ति :

(A) त्रयः (B) पञ्च

(C) सप्त (D) नव

48. रूपकं.............काव्यं भवति ।

(A) श्रव्य (B) दृश्य

(C) चम्पू (D) महा

49. सर्गबन्धो.............

(A) दृश्यकाव्यम् (B) गद्यकाव्यम्

(C) महाकाव्यम् (D) गीतिकाव्यम्

50. विरतास्वभिधाद्यासु ययार्थो बोध्यते परः/सा :–

(A) अभिधा (B) लक्षणा

(C) व्यञ्जना (D) तात्पर्या

ROUGH WORK

ROUGH WORK

SEAL